

Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., проф.,
Гончарова Г.О., студентка
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

РОЛЬ ТЕХНОПАРКІВ У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Економіка України перебуває на надзвичайно важливому етапі свого розвитку – етапі міжнародної економічної інтеграції. У зв'язку з цим ідуть активні пошуки виходу з економічної кризи, і може виявитися корисним закордонний досвід використання інноваційних методів стимулювання розвитку економіки.

Аналіз нововведень у виробництві та інших галузях і конкурентоспроможності вітчизняної продукції на світовому ринку вимагає розвитку інновацій у базових галузях промисловості. Прийнятною формою для цього є певні структури, які вже активно використовуються у світовій практиці, які дозволяють сконцентрувати фінансові та матеріальні ресурси на інноваційному розвитку. Найбільш поширеним інструментом прискорення НТП є концепція створення технопарків.

На сьогодні в Україні існує 9 технопарків, але не всі вони функціонують. Відстежуючи тенденції інноваційного розвитку, рейтинги «The Global Innovation Index» і «50 the Most Innovative Countries by Bloomberg» визначають позиції провідних країн світу. Доцільно розглянути позиції України в даних рейтингах. За даними обох, Україна за «The Global Innovation Index» займає 64-е місце в 2015 р [1, с. 292]. За даними ж «50 the Most Innovative Countries» в 2015 р Україна посіла 33 місце [2].

Враховуючи спрямованість міжнародної економічної діяльності України нині, ми можемо виділити основні цільові функції та мотиви створення і подальшого розвитку спеціалізованих технологічних зон.

1. Технопарки можуть відігравати роль своєрідних каталізаторів розвитку економіки на окремих ділянках, роль «локомотивів» в економіці, засобу активізації експорту.

2. Технопарки є важливим чинником соціально-економічного піднесення окремих регіонів.

3. Технопарки в змозі забезпечити кращий рівень національного виробництва та товарного наповнення ринку. Це є особливо актуальним для України, яка через значний тиск з боку іноземних конкурентів відчуває тенденцію до поступового занепаду національної економіки.

4. Технопарки є засобом радикального поліпшення кадрової підготовки, оскільки в них можливе послідовне та глибоке поєднання навчального процесу з передовою наукою, безпосередньою виробничою практикою. Згідно з рейтингом Всесвітнього економічного форуму, Україна посіла 40 місце за

якістю початкової освіти, охоплення населення початковою освітою (%) – 31, валовою середньою освітою – 41, реєстрацією на вищу освіту – 13, якістю освітньої системи – 72, якістю математичної та наукової освіти – 30 місце, наявністю вчених та інженерів – 48 місце. [4, с 372-373]

5. Технопарки створюють якісно нове і технологічно більш ефективно середовище соціально-економічного розвитку. Це і поєднання науки з виробництвом, і засіб «входження» науки в ринкові механізми.

6. Технопарки можуть розглядатися як безпосередній інструмент поліпшення умов міжнародної економічної діяльності, адже вони є важливим засобом піднесення конкурентоспроможності національної економіки на міжнародній арені, джерелом валютних надходжень, поглиблення технологічних циклів виробництва на власній території, оптимізації структури міжнародної торгівлі, і передусім експорту.

Сьогодні технопарки є єдиною в Україні формою інноваційної діяльності, що реально діє. Адже поки що в країні національна інноваційна система так і не була створена.

Основні функціональні характеристики технопарків цілком відповідають завданням підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності України та її відкритої економіки взагалі. До того ж, в Україні є велика кількість навчальних, наукових та науково-виробничих центрів, які готують учених, інженерів, технологів різних необхідних спеціальностей. Отже, технопарки відіграють велику роль в інноваційному розвитку країни. Це наочно доведено на прикладах розвинених країн. Тому необхідно проводити подібну політику і в Україні, використовуючи досвід економічно розвинутіших країн, звичайно враховуючи особливості національної економіки.

Наявність в країні технопарків дозволить сформувати сприятливе інноваційне бізнес-середовище, з високим ступенем доступності інформаційних і технологічних ресурсів, низькою вартістю інфраструктурного та кадрового забезпечення, оптимальною логістичною схемою, яка забезпечує збільшення обсягів інвестицій, що залучаються в економіку, сталий розвиток науково-технологічного та виробничого підприємництва, а в кінцевому підсумку дасть новий поштовх розвитку бізнесу. Таким чином, створення технопарків дозволяє акумулювати інтелектуальний потенціал, активно розвиваючи тим самим інноваційний сектор економіки.

Список використаних джерел

1. *The Global Innovation Index 2015* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/GII-2015-v5.pdf>
2. *50 the Most Innovative Countries* [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.bloomberg.com/graphics/2015-innovative-countries/>
3. М.М. Вакуліч. Моніторинг інвестиційного клімату економіки України / Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1 (7)
4. *The global Competitiveness Report 2014-2015* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2014-2015>.